

European Journal for qualitative research in Psychotherapy, 2007, Issue 2

Published by Anglo-Norwegian Collaboration

Integration in Practice. How do they do it?

Ann Scott

Integrace v praxi. Jak to dělají?

Překlad: Michaela Mrštíková

Základní resume

Tato studie zkoumá fenomenologickou zkušenost křesťanských psychoterapeutů pracujících s klienty v paradigmatu integrativní psychoterapie.

Byla použita kvalitativní fenomenologická metodologie, aby bylo dosaženo souladu s předmětem.

Bylo pohovorováno osm spolupracovníků a získané údaje byly analyzovány metodou Colaizzi (1978), za účelem zajištění co největší exaktnosti.

Celkový souhrnný popis zkoumaného jevu byl získán a pojednán ve světle stávající literatury. Objevily se témata, která ukazují, že víra může být jak pomoc, tak i překážka v místnosti terapie. Bez ohledu na to, faktem zůstává, že pokud terapeut má víru, tak to nemůže být ignorováno, má-li zajistit vysokou úroveň autenticity ve vztahu s klienty.

Problematika souzení byla pro mnoho výzkumníků figurální, což odhalilo možné dilema konfliktu mezi hlavními, osobnostně orientovanými principy autenticity a hlubokou empatií v rámci terapeutického vztahu. Některé indikátory naznačovaly, že toto může být více problémem pro křesťanské než nekřesťanské terapeuty.

Byla provedena řada návrhů pro budoucí výzkum.

Úvod

Tento dokument je odvozen z magisterské disertace s názvem "Průzkum terapeutových zkušeností v integraci křesťanské víry v rámci integrativní psychoterapeutické praxe" (Scott, 2005).

Můj osobní zájem, jakožto výzkumného pracovníka, pocházel z touhy nalézt vhodný způsob, jak integrovat mou křesťanskou víru s mým chápáním teorie psychoterapie, a toto dát do praxe v terapeutickém vztahu.

Posouzení literatury

Revize literatury je záměrně ne příliš podrobná, s cílem zůstat v souladu s metodikou výzkumu.

Zdálo se více vhodné přidat detaily literatury do odstavce diskuse, kde je ohnisko materiálu mnohem jasnější.

Při zkoumání literatury vyplynulo, že ačkoli bylo napsáno mnoho o psychoterapii a mnoha druzích spirituality, v této oblasti je málo empirických důkazů.

Byly zkoumány jak historické, tak i novější spisy, které pokrývají širokou škálu psychologických paradigmat.

Zjištění lze shrnout takto.

1. Ačkoli existoval nějaký nesouhlas (Freud, 1940 Smail, 2001, Rowe 2001), většina literatury podporovala myšlenku, že duchovnost byla faktorem života mnoha lidí (Jung 1933, Frankl 1975, Boadella 1988). Pro některé je víra pragmatické přijetí její existence, pro druhé to je pozitivní vliv na podporu duševního zdraví (James 1902, Rowan, 2000, Clarkson 2001 Schreus 2002).
2. Zdá se, že duchovní dimenzi v terapii je obtížné ignorovat, a pokud se tak stane, pak to může znevýhodnit klientskou populaci ve smyslu přínosu pro ně (Payne Bergin a Loftus 1992).
3. Rozdíl mezi spiritualitou a náboženstvím byl vždy důležitý, a to jak historicky, tak u současných teoretiků (Maslow, 1968, Luckoff, Turner a Lu 1993).
4. Ačkoli existovaly důkazy o tom, že duchovnost byla přítomna v některých kořenech psychoterapie, časem byla její důležitost ztracena (West, 2004). Někteří spisovatelé, např. Rowan (2000) naznačují, že transpersonální (tj. duchovně vědomá) psychoterapie má velký potenciál pro usnadnění osobního růstu a léčení.
5. Zdá se, že je akceptována duchovnost člověka z mnoha různých psychologických hledisek, jako jsou objektivní vztahy (Spero 1990), sebepsychologie (Kohut, jak byl citován Wolfem 1998), vývojové teorie (Stern 1990) a integrační psychoterapie. (Lapworth , Prahy a ryby 2001).
6. Existují široké rozdíly v názorech na "sebe", a to v rámci každé z perspektiv, psychologické (Freud 1940, Rogers 1967, Wol 1998) i křesťanské (Hammond 1986, Hession 1952).

Ačkoli díky tomuto výzkumu literatury můžeme konstatovat nedostatek fenomenologických důkazů, přesto jedním příkladem takové studie byl Sullivan (1998). Vedl pohovory s pěti dobře zavedenými psychoterapeuty různých duchovních pozic a zjistil, že duchovnost má velký vliv na jejich motivaci ke klinické práci. Ovlivnilo to způsob, jakým viděli lidskou bytost, ale také jim to umožnilo respektovat duchovní názory klienta. Duchovnost jim sloužila jako zdroj pro soucit, naladění a přítomnost s každým klientem a všichni našli užitečnou modlitbu nebo meditaci. Ačkoli se žádný z nich skutečně nemodlil s klienty, někteří prozkoumali tuto oblast, pokud ji klient zmínil.

Tento výzkum byl strukturován tak, aby pokračoval v práci Sullivana a snažil se zpřísnit parametry, za účelem získání objasnění. Použila se větší skupina vzorku (osm), z nichž každý vyznával křesťanskou víru. Jelikož můj konkrétní zájem je v integrativní psychoterapii, všichni byli buď vyškoleni jako integrativní psychoterapeuti, nebo aktivně integrovali dva nebo více teoretických směrů v jejich klinické práci.

Zvláštní pozornost byla věnována:

- Motivaci terapeuta
- Zdrojům, které mají k dispozici
- Modelu osoby, kterou má každý terapeut, a jak byla jejich integrace budována
- Negativní účinky víry v praxi.

Formální výzkumná otázka byla: *"Jaká je terapeutova zkušenost v integraci křesťanské víry do psychoterapeutické praxe?"*

Metodologie

Byla vybrána kvalitativní metoda, aby se shodovala s obsahem šetření. Abychom odráželi integraci různých prvků, což je to, kde se výzkumná otázka soustředí, zdálo se více vhodné postupovat expanzivním a inkluzivním způsobem, než kategorizovat a redukovat data, což by si nevyhnutelně vyžadovala jakákoli kvantitativní metoda (McLeod 2001).

Cílem studie bylo "dostat se do zkušenosti" skupiny terapeutů. Proto bylo zvoleno fenomenologické vyšetřování. Také duchovní záležitosti jsou ze své podstaty existenční; dávalo smysl použít metodiku, která zdůraznila významy (Moustakas).

Bylo nutné na počátku uznat, že "závorkování" mého vlastního materiálu by se mohlo stát problematickým, proto, za účelem udržení, jakožto výzkumného projektu, byla zavedena ochranná opatření, která omezují můj vliv na výzkumný proces.

Tím bylo:

- Pokus o úplnou transparentnost z mé strany
- Záznam sebereflexe během celého procesu
- Příležitost pro spolupracovníky ve výzkumu, aby komentovali svůj materiál ve třech různých fázích
- Diskuse o tom, jak moje vlastní myšlenky mohly ovlivnit výzkum.

Spolupracovníci ve výzkumu (dále v textu i jen spolupracovníci, pozn.překlada)

Celkem se výzkumu zúčastnilo osm spolupracovníků, pět mužů a tři ženy, všechny křesťanské víry více než dva roky (vlastní definice). Všichni pracovali integrativně, s využitím alespoň dvou teoretických pohledů - směrů, v rámci své terapeutické praxe.

Do výzkumu byli přijati na základě osobních kontaktů, od SPTI, Nottinghamu, Oxfordské univerzity a prostřednictvím časopisu BACP.

Postup

Polostrukturované rozhovory trvající přibližně jednu hodinu byly provedeny pomocí Sullivanovy studie jako základ pro pokládané otázky. Tyto otázky byly zaměřené na:

- Teoretické pozadí psychoterapie (background)
- Křesťanské pozadí
- Vnímaný vliv víry v praxi

Na konci každého rozhovoru jsem zaznamenala moje myšlenky a pocity, abych připojila sebeuvědomění a zdůraznila potřebu maximalizovat "epoche". (ibid)

Etické úvahy

Etické principy, které byly dodržovány během vyšetřování, byly shodné s těmi, které terapeut očekává, že se drží vůči svým klientům, což znovu poukazuje na shodu mezi terapií a tímto výzkumným procesem, tj. neškodností, autonomií a věrností (Bond 1993).

Opatrnost měla zajistit, aby všichni spolupracovníci ve výzkumu měli dostatečnou důvěrnost, podporu, kontrolu nad vlastním materiálem a volbu v míře a úrovni jejich zapojení.

Analýza dat

Analýza materiálu byla zpracovávána na základě postupu dle Colaizzi (1978), jak je uvedeno v Moustakas (1994), s některými změnami umožňujícími připomínky spolupracovníků ve výzkumu. To zahrnovalo:

- „Surové“ přepisy, které byly zaslané jednotlivým spolupracovníkům k připomínkám a verifikaci
- Horizontalizace daného stanoviska
- Redukce, odstranění duplicitního a irelevantního materiálu
- Shrnutí zaslané jednotlivým spolupracovníkům k připomínkám a ověření
- Zredukované texty indukčně kódované pro vytváření klastrů podobného materiálu a poté hlavní témata pro každého spolupracovníka. Ty byly kontrolovány proti syrovým přepisům, aby se zajistila kontinuita významu.
- Produkce texturálního popisu, pokládání otázek: "Jaké to je být v jeho kůži?"
- Produkce strukturálního popisu, s dotazem, "Jaké jsou hlavní témata a významy, které byly vytvořeny tímto spolupracovníkem ve výzkumu?"
- Strukturální i texturální popisy byly kontrolovány proti přepisům
- Produkce kompozitního popisu, kombinace textury a struktury
- Kompozitní popisy byly kontrolovány proti přepisům a následně byly zaslány spolupracovníkům k připomínkování a ověření
- Byl vytvořen celkový kompozitní popis, který kombinoval všechny jednotlivé popisy

Nálezy a diskuse

Hlavní témata, která vyplynula z analýzy údajů, byla v souladu s literaturou v této oblasti. Jak by se dalo očekávat od integrativních psychoterapeutů, tématům integrace a vztahů bylo dáváno nejvíce pozornosti ze strany spolupracovníků. Všichni měli jasno v tom, že jejich víra může pomoci i bránit v jejich praxi různými způsoby.

Integrace a soulad

V literatuře se diskutuje o tom, zda by duchovní aspekt sebe sama měl být integrován do psychoterapie nebo držen odděleně jak navrhuje Smail (2001), nebo je zcela irelevantní (Thorne, 1997).

Z těchto zjištění je zřejmé, že pro spolupracovníky duchovnost existuje, a to v souladu s transpersonálními psychoterapeuty (například: Maslow, 1968, Daniels, 2001) a v nesouladu s Rowe (2001), který viděl, že nic z reality není mimo sebe. Všichni spolupracovníci, kteří se zúčastnili této studie se shodují, že víra je nedílnou součástí člověka např. "Víra má

pravděpodobně nejvýznamnější vliv v mém životě", a proto nemůže být vyloučena z rovnice, v souladu s Clarksonem (2002). "Pokud doopravdy jsem sám sebou, a tak i mohu být, v jakémkoli setkání nebo vztahu, tak mě mohu ostatní poznávat v celé mé osobnosti."

Tím pádem pokud tedy mají být k dispozici pro kontakt s klientem, což Perls Heffaline a Goodman (1953) považují za klíčový léčebný faktor, pak nemohou oddělit svou spiritualitu a "nechat ji mimo pokoj", "Toto nepřichází jako samostatný faktor. Je to propojené v úplném uspořádání toho, kdo jsem". Ve skutečnosti, kdyby to udělali, budou modelovat patologický způsob bytí. Pokud jsou si klienti vědomí své vlastní spirituality, potom se zdá být důležitým, přijmout tuto skutečnost jako součást celé osoby a nežádat je, aby ji odložili při vstupu do terapeutické místnosti (Payne, Bergin a Loftus, 1992). Jeden spolupracovník to vyjadřuje jako: - "Snažím se podívat na lidi jako celek ..."Bylo to Všemohoucí nebo to byla psychoterapie?" momentálně mě to zasáhne jako existence tak trochu falešných hranic.

Přijetí je mnohem pravděpodobnější od terapeuta, který uznává jeho/její vlastní duchovní dimenzi. Je zřejmé, že všichni spolupracovníci v rámci tohoto výzkumu jsou schopni toto udělat a najít na začátku terapeutického vztahu běžnou snadnou společnou „půdu“ se svými klienty. Toto pochopení kulturního a náboženského rámce je uznáno jako důležité řadou spisovatelů (např. Calestro, 1972, Schreus, 2002).

Motivace také vykazuje značnou míru integrace. Všichni spolupracovníci uvedli, že víra byla buď vždy v pozadí a ovlivňovala všechna rozhodnutí, včetně toho, která vstoupila do psychoterapie, nebo bylo zcela jasné, zejména v této oblasti, že to bylo zvláště důležité. "Chtěla jsem dělat něco, co bylo v souladu s mými principy a taktéž mou osobností." Pro některé je to nejvýznamnější důvod, dokonce i božské povolání, "... ale také vždy věřím ve znamení, že jsem následovala cestu."

Mnoho z nich vidělo paralely mezi terapií a vírou, "(Liturgie) vytváří stejný prostor jako vytvářejí terapeutická setkání, v rámci kterých se věci dostávají do pohybu." Ačkoli pro mnohé z nich nebyla jejich víra v terapeutické místnosti zřejmá, bylo to nedílnou součástí toho, jak vnímali jednotlivce, a jak pracovali. "Čím více jsme odhodláni stát se lidským, tím více rosteme do božství."

Zdá se, že tito křesťanští psychoterapeuti nabízejí výjimečnou službu (Spero, 1990), protože jak literatura ukazuje, je nedostatek psychoterapeutů, kteří jsou ochotni řešit duchovní problémy (Shafranke a Gorsuch, 1984). Z tohoto důvodu poskytují specifický a hodnotný přínos k duševnímu zdraví (Luckoff, Turner and Lu, 1993).

Existuje zde důkaz o tom, že spolupracovníci vidí psychoterapii podobným způsobem jako studie Sullivana (Sullivan, 1998). Pro všechny z nich se duchovnost (v této studii, křesťanství) jeví jako nedílná součást toho, jak chápou sami sebe. To může být vyjádřeno mnoha způsoby. Je to jejich spiritualita spíše než jejich náboženská tradice, která jim pomáhá být k dispozici pro klienty.

Vztah

Od mnoha teoretiků je vztah považován za klíčový od počátečního vývoje jedince až k pozdějšímu zotavení sebe sama v terapeutickém setkání. Například, Rogers říká, že autonomie a růst jednotlivce je umožněn vztahem s „jiným“ významným (Rogers, 1967). Kohut poznamenává, že vývojové a vztahové faktory budují jedince (Kohut in Wolf, 1998).

Všichni spolupracovníci souhlasí s tímto: "Vztah k sobě a vztah k" jiným "je důležitý, je kritický," Nicméně; založili své chápání a zkušenosti v budování vztahu kolem své víry. "My jako jednotlivci jsme byli stvořeni pro vztahy, a to zahrnuje i vztah s Bohem," a "Stejně jako Ježíš přišel k nám při inkarnaci, tak jdeme spolu s ostatními lidmi a děláme to nejlepší, co můžeme." Zde jsou v souladu s Boadellou, který říká, že srdcem duchovnosti je soucit (Boadella, 1998), který jim nevyhnutelně pomáhá poskytovat optimální podmínky pro uzdravení a růst klienta. Sullivan souhlasí s tím, že tato víra je zdrojem pro naladění, soucit a přítomnost terapeutů (Sullivan, 1998). Mnoho dalších spisovatelů staví své teorie zaměřené na reparaci prostřednictvím vztahu, například Stern, 1998; Winnicott, 1964; Bowlby, 1953. Tato reparace, jak to říká jeden spolupracovník, "Vykoupení je vždy možné" má své ozvěny v křesťanské víře.

Potenciál pro Já -Ty vztah (Buber, 1931) je zajímavý, jelikož mezi spolupracovníky existují neshody, zda je to možné nebo ne. "Já skutečně věřím, že Duch svatý existuje "a"v" Já a Ty", prostředníka. versus: "Pevně věřím, že nemůžete mít Já-Ty vztah kvůli mocenské nevyváženosti, která je tam vždy. Buber mluvil o transcendentním vztahu s Všemocným. "

Nicméně, většina komentářů je k přirozené nerovnosti terapeutického vztahu. "Jsem si vědom, že mám moc síly, protože člověk ke mně přichází s vědomím, že jsem odborníkem." A touha nemanipulovat a vrátit sílu klientovi co nejdříve je to možné. "Pokud to chápete správně, všechno, co děláte, je to, co již bylo řečeno Martinem Buberem:" Já jsem další lidská bytost" a okamžitě provádíte triangulaci na něco většího, než jste vy sám. V místnosti je autorita, ale ne vaše. Druhá osoba je posílená. To by mohlo být považováno za potvrzení, že zpočátku rovnováha moci spočívá na terapeutovi, ale že je žádoucí pohyb směrem k dialogické interakci a ukazuje pokrok v průběhu terapie (Clarkson, 1993).

Víra jako zdroj

Pro všechny spolupracovníky je víra zdrojem pro jejich práci. "Víra je něco, co považuji za velmi inspirativní."

Má tendenci zvyšovat úroveň empatie. Toto je vyjádřeno různými způsoby, například zvýšenou mírou tolerance a trpělivosti s obtížnými klienty, protože hledají "božskou jiskru" nebo "Boží tvář, která mi byla odhalena". To odráží tvrzení Spera, že pouze duchovním rozměrem můžeme nabídnout hluboké úrovně empatie (Spero, 1990).

Je možné snižovat riziko být soudící, pokud má člověk "extra" úroveň respektu vůči každé osobě, protože v klientovi vidí něco z Boha. "To mě činí mnohem méně soudícího než přirozeně jsem." Toto tvoří vztahy více vyvážené, a více pravděpodobně se vyvíjí v Já-Ty angažovanost. Je zajímavé poznamenat, že Evans a Gilbert (2005) konstatují, že skrze toto Já-Ty se setkáváme s těmito duchovními zážitky. Pokud je tomu tak, pak se zdá, že duchovnost může obojí, vylepšit terapeutické setkání a být jeho výsledkem.

Křesťanská víra je založena na myšlenkách vykoupení a stále více se podobá Kristu. (NIV: Galatians, 2:20) To je paralelní s psychoterapeutickým konceptem reparativního vztahu a osobního růstu. (Erskine a Trautmann, 1993). Proto jedna perspektiva podporuje druhou.

Víra má obzvláštní význam pro spolupracovníky, když vzniknou potíže. "...něco, co mě udržuje, když dostávám spoustu negativního transferu nebo když někdy selžu jako terapeut." Poskytuje prostředky, abych se nadále vyrovnal, byl soucitný a byl přítomen i u nejtěžších klientů (Sullivan, 1998). "Myslím, že s klienty, kteří jsou velkorysí, se cítím naprosto rozpačitě. Domnívám se, že moje víra mne v těchto chvílích podporuje." Její všudypřítomnost znamená, že terapeuti v této studii mají neustálou extra úroveň podpory, která by jim bez víry chyběla.

"Společný postoj" je uváděn řadou spolupracovníků ve výzkumu. Křesťanský terapeut by pochopil základní rámec těch, kteří mají stejnou víru. K dispozici bude sdílený slovník. Schreus (2000) poukazuje na význam této skutečnosti. Jelikož mají znalosti o psychoterapii i o perspektivách víry, zdá se více pravděpodobné, že duchovní zkušenost klienta může být přijata a je možné s ní pracovat.

Negativní aspekty víry

Skutečnost, že terapeut má křesťanskou víru, může mít negativní účinky na terapeutický proces. Je-li známo, že terapeut je křesťan, nebo dokonce pokud je „ministrem“ víry, pak to může v klientovi vyvolat určitá očekávání, která nejsou užitečná. "... myšlenka, že vyznání, pokání a odpuštění jsou jakousi pětiminutovou prací tak potom, co jsem se přiznal, provedl jsem pokání, mohu odejít a jsem uzdraven." "Mohou chtít zpověď nebo rozhřešení spíše než tvrdou práci doprovázející obtížnosti nebo mohou chtít použít náboženství jako obranu proti bolesti nebo eliminaci osobní odpovědnosti, jak popisuje Freud (1940). Někdy existují specifické transferenční reakce, které vznikly díky osobnosti terapeuta. "Protože lidé vědí, že jsem vikář a mám víru, velmi to usnadňuje přenosy "Otce". Mohou být pozitivní i negativní... ne nezbytně užitečné. "Ačkoli se toto může objevit v jakémkoli terapeutickém vztahu, je to pravděpodobnější díky tomu, že je tento postoj (víra) terapeuta známý.

Někteří terapeuti, závislí na svém konkrétním zázemí, mající křesťanskou víru, mohou vést k postoji více soudit. "Myslím, že jsem byl velmi soudící a nevěděl jsem, jak moc jsem byl soudící." Zejména evangelické křesťanství by člověka vidělo v negativním světle. Například: "Všichni zhřešili a nedosáhli Slávy Boží" (NIV: Římanům 3:23). To je rozebráno v rámci Rogerova principu "Bezpodmínečné pozitivní uvažování" (Rogers, 1967). Nesmíme však zapomínat, že láska "agape" (bezpodmínečná obětavá láska) je též součástí evangelického poselství. Například: "To je to, co je láska. Ježíš Kristus položil svůj život pro nás a my bychom měli položit naše životy za naše bratry"(NIV: 1 Jan 3:16). Zpracování a integrace těchto různých aspektů jsou nevyhnutelně záležitostí osobního růstu terapeuta. Jak se sebeuvědomění zvyšuje, tak se „souzení“ stává méně problémem.

Zdá se, že negativní zkušenost v církvi buduje povědomí obojího, jak o souzení, tak o zneužívání moci terapeuta. "Jedním z důvodů skutečné volby psychoterapie byly mé špatné zkušenosti, a to co jsem viděl v této zemi jako poradce v církvi. "Myslím, že toto má velký vliv na mou praxi."

Přesto se někteří obávají, že klienti, křesťanští nebo ne, kteří vědí, že terapeut je křesťan, mohou předpokládat, že budou souzeni. Toto samozřejmě musí být projednáno, pokud to nebude bránit budování terapeutické aliance.

To vede k zvláštnímu napětí mezi hlubokým empatickým naladěním a autenticitou ve vztahu. Terapeut může pozastavit své vlastní principy a nakonec "ztratí sebe, možná se s klientem dohodne způsobem, který není terapeutický.

"Myslím, že někdy, když dáváme z naší nejhlubší části, můžeme dojít na to, že dáme-li sami sebe stranou, ve skutečnosti to bude něco neproduktivního. Protože to, co říkáme druhému, je na samém konci to, že se musíte vzdát druhé osobě "a" Moje křesťanská ", soudící" skutečnost mě vedla k tomu, abych řekla: "Nesmím o tom mluvit protože by si možná myslela, že ji soudím. "

Toto je zajímavé, protože to znamená, že dva velké principy Rogerse ohledně osobního poradenství zde pracují navzájem proti sobě (Rogers, 1967).

V rámci toho být vysoce empatický, autenticita je ztracena. Všichni terapeuti, mají jakýsi systém hodnot, a ne všichni jejich klienti budou mít systém hodnot stejný. Co se týče tématu soudit / nebo nechtít soudit, je to téma pro všechny. Možná že rozdíl mezi křesťanskými terapeuty je dvojnásobný. Za prvé, očekávání souzení může být pro klienta silnější, pokud je mu známa víra terapeuta. Za druhé, křesťané mohou mít pocit, že dostanou určité napomenutí, aby byli pokorní: "Jako křesťané máme absolutní povinnost být pokorní k sobě." A proto by byli obzvláště citliví na to, aby byli považováni za ty, co soudí. Možná, že křesťanští psychoterapeuti mají kvůli tomu náročnější úkol, aby byli s klientem skutečně autentičtí.

Boadella vrhá světlo na to, kde hovoří o vrstvách náboženství (Boadella1998). Možná, že křesťanský terapeut pracuje v různých vrstvách a v různých časech. Někdy je „zažraný“ do práce ve vnější náboženské formě, možná předpoklady klienta, kontextu terapie nebo jeho díky jeho vlastní proaktivní odezvy (Racker, 1968). Jindy je možná s těžším, kde duchovnost, láska a soucit pracují na sjednocení a posílení terapeutického vztahu. Toto by bylo v souladu s mnoha spisovateli, kteří rozlišují mezi pozitivními aspekty spirituality a negativnějším názorem náboženství (např. Maslow, 1968, Luckoff, Turner a Lu, 1993).

Kritika

Spolupracovníci ve výzkumu

Všichni spolupracovníci integrovali do své praxe alespoň dvě hlavní psychoterapeutické teorie a dokázali vyjádřit, jak to bylo ovlivněno jejich křesťanskou vírou. Všichni byli velmi jednoznační v tom, jaké teorie integrovali do svého modelu psychoterapie, ačkoli někteří neřekli jasně, jak viděli jednotlivce z hlediska své víry. Na základě zkušeností by možná mohlo být lepší pohovořit s lidmi, kteří měli také specifický teologický výcvik, aby jejich myšlenky v této oblasti byly stejně rozvinuté jako v psychoterapeutické oblasti. Přestože bylo vynaloženo úsilí čerpat z co největšího spektra křesťanské víry jak je to jen možné, a bylo použito množství různých zdrojů, pro nalezení spolupracovníků, finální vzorek byl diktován účelností. Všichni spolupracovníci měli spojení s liturgickými, katolickými nebo anglikánskými církvemi. Úroveň zapojení do tohoto druhu křesťanství se však v celé skupině liší a došlo k rozšíření z evangelické na liberální teologii. Zcela rychle se ukázalo, že liberální prvek je poměrně lépe zastoupen. Nebylo jasné, zda se to týkalo pouze tohoto vzorku nebo reprezentace šíření psychoterapeutů v rámci křesťanského spektra.

Výzkumný pracovník

Bracketing výzkumných materiálů nebyl vždy snadný.

Rozhodně body

- integrace různých aspektů sebe sama;

- vztah, víra jako zdroj
- tématika moci

... byly důležité pro výzkumné pracovníky tak jako i spolupracovníky výzkumu. Přestože se to uskutečnilo vědomě a bylo provedeno množství kontrol a rovnováhy (viz metodologie), byl to neoddelitelný faktor v tomto výzkumu.

Bylo zřejmé, jak výzkum postupoval, že proces vedení studie měl vliv na výzkumníka, zejména v pohledu na jednotlivce v duchovním kontextu. Pokud předpokládáme, že rozhovory byly vedeny ve vztahu shodném s materiálem, pak musel nastat také nějaký efekt v opačném směru. Ačkoli byly zavedeny záruky, které měly snižovat tento efekt, nemohl být proces „epoche“ (Moustakas, 1994) považován za absolutní.

Postup

Otázky k rozhovoru byly navrženy tak, aby byly co nejvíce otevřené a umožnily spolupracovníkovi poskytnout informace, které považují za důležité. To znamenalo, že někteří spolupracovníci učinili jen málo nebo žádný komentář k některým oblastem zájmu.

Při zpětném pohledu chyběla ve studii jedna důležitá oblast. Nezohlednilo se, kolik podpory věřící terapeuti cítili a dostávali v supervizi, a jak se pokoušeli začlenit svou víru do své praxe (viz West, 1998). Mohlo to mít vliv na to, jak jsou přesvědčeni, že umožňují, přítomnost duchovního rozměru v terapeutické místnosti.

Jsou některé zvláštní oblasti, kde je materiál výzkumného pracovníka úzce paralelní s materiálem některých spolupracovníků. Například, jedna spolupracovnice poznamenala, že pro ní konzistentní téma v klinické supervizi, během této studie, byla zdráhavost vyzývat klienty na vhodných místech v průběhu jejich terapie, a to kvůli nevědomé touze nebýt považována za soudící. Jelikož se jedná o oblast, které se dotkla řada spolupracovníků, může dojít k jakési záměně materiálu. Nicméně, tam, kde se materiál objevil, byl zahrnut do textů zaslaných spolupracovníkům za účelem kontroly. Nikdo nechtěl, aby byl vynechán či pozměněn. Tento druh výskytu byl shledán za nevyhnutelný, protože mnoho z pozadí výzkumného pracovníka je paralelní se spolupracovníky (integrativní psychoterapie, křesťanská víra apod.), a tak hodnoty a oblasti zájmu jsou svázané podobností. Zatímco toto společné pozadí může způsobit předpojatost a zapojení materiálu, poskytlo také společný kulturní a náboženský rámec, který dopomohl vytvoření dobrých kontaktů. To odráží nutnost pochopení kulturního rámce klienta (Calestro, 1972; Schreus, 2000). Shoda se zdá být správná, a to je pro všechny spolupracovníky velmi důležité.

Závěr

Tato studie přinesla jisté osvětlení pochopení fenomenologické zkušenosti psychoterapeutů s křesťanskou vírou. Ukazuje, že víra má pro ně velký význam, pro to, čím jsou a co dělají. Byl zdůrazněn problém toho, jak být autentický, ale přesto pořád empatický ke klientům různých hodnotových systémů a možná toto je pro křesťanské terapeuty obzvláště obtížné.

Tato kvalitativní metoda se ukázala jako vhodná pro studii, umožňující shromažďování a analýzu velkého množství složitých dat. Ačkoli to bylo velmi časově náročné, a velikost vzorku zůstává poměrně malá, umožnilo to přiměřený přístup ke skutečné zkušenosti spolupracovníka výzkumu. Ve světle skutečnosti, že osm spolupracovníků ve výzkumu

reportovalo podobné fenomenologické zkušenosti, lze konstatovat, že nálezy mohou ukazovat obecnější obraz.

Byly zaznamenány některé zřetelné potíže.

1. „Závorkování“ materiálu výzkumného pracovníka bylo nevyhnutelně dosaženo jen částečně. Na rozdíl od toho bylo deklarováno, že jakékoliv takové materiály a jejich analýza musí být viděna v tomto konkrétním světle.

2. Tato studie požádala spolupracovníky o podávání zpráv o minulých událostech a pro některé z nich to muselo být již po uplynutí značného času.

3. Někteří spolupracovníci poskytli velmi málo informací o svém pohledu na jednotlivce z teologického hlediska. Bylo by lepší hledat takové spolupracovníky, kteří byli vyškoleni jak v teologii, tak v psychoterapii, aby mohli lépe vyjádřit své názory z obou pohledů.

4. Byly by užitečné některé vyšetřování dostupnosti a účinku vhodné supervize

5. Toto není srovnatelná studie. Proto zkušenosti popsané spolupracovníky nemusí být zcela důsledkem jejich víry. Terapeuté bez víry mohou mít paralelní zkušenosti, ale popisují je jiným slovníkem.

Budoucí práce

Možnosti budoucí práce by mohly zahrnovat:

- Širší spektrum křesťanských zkušeností, zejména lidí z jiných církví než anglikánských či římsko-katolických.
- Další vyšetřování napětí empatie / autenticity
- Zkoumání jazyka v psychotherapeutickém a teologickém pojetí z uzdravení duševní a emoční úzkosti. Jsou cesty k léčení v podstatě stejné, ale jen popsány jinak, nebo jsou skutečně jiné?

Bibliografie

Boadella, D. (1998) Essence and Ground: Towards the Understanding of Spirituality in Psychotherapy. International Journal of Psychotherapy, Vol. 3, No. 1. 1998.

Bond, T. (1993), Standards and Ethics for Counselling. Sage Publications Ltd. London EC2A 4PU.

Bowlby, J. (1953). Childcare and the Growth of Love. Harmondsworth, UK, Penguin Books

Buber, M. (1923) I and Thou. Translation: Ronald, G. R. (1958) 2nd edition. London. T&T Clark.

Calestro, K. M. 1972. Psychotherapy, Faith Healing and Suggestion. International Journal of Psychiatry, 1972. June, Vol. 10, No. 2 Pages 83- 113

Clarkson, P. (1993). Transactional Analysis Psychotherapy. An Integrated Approach. London. Tavistock/ Routledge.

Clarkson, P. (2002) The Transpersonal Relationship in Counselling, Psychology and Psychotherapy. in Spirituality and Psychotherapy, King-Spooner & Newnes (Ed), Ross-on-

Wye, UK. PCCS Books Ltd

Daniels, M. (2001) On Transcendence in Transpersonal Psychology *Transpersonal Psychology Review*, 2001, Vol. 5(2) Pages 3 – 11

Erskine, R. and Trautmann, R.L. (1993) *The Process of Integrative Therapy*. The Boardwalk Papers. Madison, New York, Omni press

16 *European Journal for Qualitative Research in Psychotherapy*, 2007 Issue 2

Evans, K. R. and Gilbert, M.C. 2005 *An Introduction to Integrative Psychotherapy*. Basingstoke, Hampshire. Palgrave Macmillan.

Frankl (1975) as cited in Boadella, D. (1998) *Essence and Ground: Towards the Understanding of Spirituality in Psychotherapy*. *International Journal of Psychotherapy*, Vol. 3, No. 1. 1998.

Freud, S. (1940) *An Outline of psychoanalysis* in Strachey, J. (Ed) (1964) *Standard edition*. Vol. 23. London, Hogarth Press and the Institute of Psychoanalysis

Hammond, T.C. (1936) *In understanding be men*. London. Intervarsity Press.

Hession, R. (1950) *The Calvary Road*. Hampshire, Christian Literature Crusade.

James, W. 1902 *The Varieties of Religious Experience: A Study in Human Nature*. Cambridge Mass. Harvard University Press 1985. (Original edition 1902)

Jung, C. 1933 *Modern Man in Search of a Soul*. London Routledge Classics

Kohut, H. as cited by Wolf, E.S. (1988). *Treating the Self*. *Elements of Clinical Psychology*. London. The Guildford Press.

Luckoff, L. Turner, R. and Lu, F (1992) *Transpersonal Psychology Research Review: Psycho-religious Dimensions of Healing*. *The Journal of*

Transpersonal Psychology, 1993, Vol. 24. No.1

Luckoff, L. Turner, R. and Lu, F (1993) *Transpersonal Psychology Research Review: Psycho-religious Dimensions of Healing*. *The Journal of*

Transpersonal Psychology, 1993, Vol. 25, No.1

Maslow, A. H. (1968) as cited in Irvine, J.A. and Williams, D.I. (2001) *The Path and Price of Personal Development*. *European Journal of Counselling and Health*

Vol. 4, No. 2 August 2000

McLeod, J. (2001) *Qualitative Research in Counselling and Psychotherapy*. London. Sage Publications

- Moustakas, C. (1994) *Phenomenological Research Methods*. London. Sage Publications.
- N.I.V (1984) *Bible: New International Version*. London. Hodder and Stoughton
- Racker, H.1968 *Transference and Countertransference*. London, Karnac Books
- Payne, P., Bergin, A.E. and Loftus, P.E. (1992.) A review of attempts to integrate Spiritual and Standard Psychotherapy Techniques. *Journal of Psychotherapy Integration*, Vol. 2, No.3.
- Perls Heffaline and Goodman 1953
- Rogers, C. 1967 *On Becoming a Person*. London. Constable.
- Rowan, J. 2000 *The Three Bodies in Psychotherapy*. *European Journal of Psychotherapy, Counselling and Health*. Vol 3 No.2 August 2000. pp193-207
- Rowe, D. 2001 *What do you Mean by Spiritual?* in *Spirituality and Psychotherapy*.
- King-Spooner & Newnes (Ed) (2 001) *Ross-on Wye*. PCCS Books
- Scott 2005 *An Exploration of the Therapists Experience of Integrating Christian Faith with Psychotherapy Practice*. (Unpublished manuscript). Nottingham. SPTI.
- Shreus, A. (2002,) *Psychotherapy and Spirituality*. London. Jessica Kingsley Publishers.
- Shafranke, E.P. and Gorsuch, R.L. (1984) *Factors Associated with the Perception of Spirituality in Psychotherapy*. *The Journal of Transpersonal Psychology*, 1984.vol 16 no.2
- Smail, D. (2001) *On not being able to Eff the Ineffable*. in *Spirituality and Psychotherapy*. King- Spooner & Newnes (Ed) (2001) *Ross-on Wye*. PCCS Books
- Spero, M.H. (1990) *Parallel Dimensions of Experience in Psychoanalytic Psychotherapy of the Religious Patient*. *Psychotherapy*, Volume 27. Spring 1990, No. 1.
- Stern, D. (1998) *The Interpersonal World of the Infant*. London. Karnac Books.
- Sullivan, J.P. (1998) *On Holy Ground Maryland, USA*. University Press of America
- Thorne, B. (1997) as cited in Irvine, J.A. and Williams, D.I. (2001) *The Path and Price of Personal Development*. *European Journal of Counselling and Health* Vol. 4, No. 2 August 2001.
- W est, W . 1988. *Developing Practice in a Context of Religious Faith: A Study of Psychotherapists who are Quakers*. *British Journal of Guidance and Counselling* v26 no.3 Aug 1998 p365-75
- West, W. (2001) *Counselling, Psychotherapy and Religion in Spirituality and Psychotherapy*. King- Spooner & Newnes (Ed) (2001) *Ross-on Wye*. PCCS Books
- Winnicott, D. W. (1964) *The Child, the Family and the Outside World*. London. Penguin Books

Wolf, E.S. (1988) *Treating the self. Elements of Clinical Psychology*. London. The Guildford Press.